

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Antonii Mariae Gratiani A Burgo S. Sepulchri Episcopi
Amerini De Vita Joannis Francisci Commendoni Cardinalis
Libri Quatuor**

Graziani, Antonio Maria

Parisiis, 1669

Cap. XVIII. De Carrafa, fratribúsque Vrbe pulsis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9616

diis cùm transgisset, postremò bona cùm Pontificis venia anno insequenti M. D. LIX. ab Urbe Venetias discessit, inde Zacynthum, ac Cæphaleniam, quarum Insularum Episcopus erat, transmissurus. Verùm dum ibi tempestatem ad navigandum idoneam opperitur ad xv. Kal. Septembris Paulus IV. decepsit, tertium quidem & octuagesimum agens annum, sed irâ, ac merore magis, quâm senio confectus, quod scelerum Carafæ, fratrûmque, vt diu nescius, ita serus vltor extitisset.

. De Carafa, fratribusque Urbe pulsis.

C A P U T XVIII.

CARAFÆ Cardinali duo fratres erant, natu major Joannes Dux Paliani, minor Antonius Marchio Montibelli, vterque titulum per alterius injuriam adeptus. Diversi vitiis, sed omnes arrogantiâ, & sôcordiâ pariter odiosi, invisi que. Cæterùm discordes inter se, obsidendis patrui auribus, ne quid quod ipsorum scelera proderet, permanare ad eum posset, fraterna concordia, & fides ex mutuo metu. Uni Paulo fictæ probitatis, & innocentiae speciem præferebant; apud alios certabant flagitiis. Ac falsus simulatione Paulus iis se abutendum permiserat, intentus ipse jubendis novis legibus, queis projectam homi-

hominum licentiam frenaret ; & domesticæ turpitudinis nescius aliorum ordinabat mores. Unde pari odio & virtutes ejus , & vitia suorum habebantur. Quæ cùm omnem excessissent modum , extitit, qui misereretur Pontificis, alioquin egregii, & publicæ rei percupidi ; & in quo , præter asperius adversus repugnantes ingenium , vehementiorēmque naturam , nihil quod magnopere reprehendi posset , invenires , quando ille in tantam invidiam , atque offensionem hominum nullo suo merito adductus videretur. Is quicumque fuerit (nam & in occulto mansit , nec sciri ad rem magnopere pertinet) dicitur veniā impetratā , quod non hæc anteā detulisset , vitam , mores , facinora trium fratum , ac dedecora domus omnia aperuisse , addito , quantum inde ad bonos offensionis , quantum ad ipsum invidiæ , atque adversæ famæ redundaret. Attonitus ea audivit Pontifex , & ubi haud vana referre viso fides authori fuit , ingenti dolore , atque impetu exarsit , cùm quid potissimum in eos statueret pudore simul , iraque confuso non satis succurreret , in præsentia misit , qui omnes , quicumque se aliquâ propinquitate contingeret , aditu , & conspectu suo prohiberet , & Senatum in sequentem diem , quia tum nox suberat , vocari jussit. Cùm ventum in Senatum est , gravi oratione prius de Patrium fide est conquestus , à quibus admonitum se oportuit eorum , quæ contra publicam rem , famamque , & existimationem suam fieri animadverterent.

Quamquam ignoscere se alienis dixit , quando à suis tam sceleratè deceptus , ac proditus fuerit . Trucibus inde verbis in eos invectus , Carafam Cardinalem legatione Bononiæ, atque omni publicâ administratione removit : Joanni militarem ducatum , atque imperium , quod ei totâ Romanæ Ecclesiæ ditione erat , item Præfecturam clasis ademit : Antonium suâ Burgi , & Palatii custodiâ privavit , atque ipsos , & præterea reliquos gentiles , atque affines suos , præter Alphonsum Cardinalem Antonii filium spectatæ modestiæ juvenem , ante noctem excedere vrbe , & assignata cujusque exilio in oppida abire imperavit ; malum minatus , si quis aliquem eorum vllâ re juvisset . Professusque grayiora meritos , adjecit vlciscendi sui , ac dignas pœnas à fontibus repetendi palmam successori relinquere . Cùm multa in hanc sententiam atrocia plenus iræ , vultu , voce , oculis terribilis intonuisse , (& inerat ei dicendi summa vis , summâque facultas , & gravitas , & trux cùm ira effervuisse , oculorum obtutus) adeò exterruit Senatum , vt magis nutu , vultu que mitiora Patres precari viderentur , quâm quam aggredi sermone auderet . Et Raputium Farnesium Cardinalem clementi ingenio , liberalique naturâ , ac præstanti facundiâ juvenem , vnum lenire iram , tegere reos , deprecari tam subitam damnationem , audiendosque , & copiam adeundi patrui aures , diluendique quæ objicerentur , aut clementiam implorandi fratribus filiis

non negandam disserere orsum responso adeò sæ-
vo perculit , vt diceret , Si Paulus III. avus tuus , „
Ranuti , eâdem severitate Petri Loysii filii sui fa- „
cinora , morésque coërcuisset , non illum fœdum „
in modum trucidatum , laceratûmque Placenti . „
ni è fenestris in viam publicam projecissent . Tum „
verò ne hiscere quidem audente vlo exilium Ca-
rafæ , cæterisque indicitur , denunciatûrque , nul-
lam veniæ spem , nisi fortè in obsequio esse . Tum
dilabentibus qui assiduè affectari , deducere , obser-
vare consueverant , qui fere fortunæ auram , non
amicitiæ jura sequuntur , Commendonus , (non-
dum enim Româ discesserat) quamquam Flo- flo-
rentium domo pridem abstinuerat , tum labefac-
tos , pressisque omnibus officiis percoluit , ma-
ximè Cardinalem , à quo etiam decorum nava-
tæ fidei testimonium tulit : cùm enim eum Vi-
tellius Cardinalis Palatio exeuntem solaretur , &
vt fit , bonam habere spem juberet , Carafa ver-
sus ad Commendonum , qui ponè sequebatur ,
dextrâque in humerum ejus injectâ : Quid , in- „
quit , Vitelli , non æquo animo adversa nostra fe- „
ramus , quando sic tulit ? Quem si nos audisse- „
mus , numquam hoc scopulo impacti tantam con- „
tumeliam subire nunc necesse haberemus . Ita „
Carafa Marinum exulatum abiit , cæteri item „
quò quisque jussus erat . Pontifex ad hæc eorum
acta permulta rescidit , quos ipsi publicis mune-
ribus præposuerant , statim ejecit , tributa , one-
ráque se inscio ab iis imposita populis sustulit .

I ij

Nec tamen grata hæc in vulgus erant , quia non tam ex beneficentia in alios , quàm ira in suos profecta interpretabantur. Et quamquam illos amotos rebus , punitosque gaudebant , tamen quisque quid sibi timendum esset , quando proximis tam implacabilis fuisset , reputabant. Quantum verò terroris ea severitas in omnes effuderit , id argumentum sit , quòd cùm forte ignara rei in Urbem venisset , eo ipso tempore Poliniani Marchionis vxor , Pontificis ipsius sororis filia , inventus nemo sit , qui eam domo reciperet , quæ vt venerat frequenti comitatu , imbre maximo , totam emensa vrbem , ab singulis Principibus , cum quibus aliquod hospitii jus haberet , exclusa , ad publica diversoria descendit , sed ne ab iis quidem admissa , timentibus cunctis , ne quid contra voluntatem Pontificis ficerent , post diuturnum ludibrium remota in Urbis parte ab caupone omnium ignaro , humili , ac sordido tecto madida , deformisque recipitur. Inde insequenti die primâ luce Neapolim abiit. Et Carafa Cardinalis cùm ab ægritudine animi morbo quoque corporis graviter decumberet , medicosque accitum Romam misisset , nec ire ad eum , nec ea de re Pontificem appellare quisquam est ausus. Non omittam hoc loco exitum horum fratrum , qui documentum mortalibus esse possunt , quàm incertis casibus humanæ res versentur , & quàm instabili gradu illi nitantur , qui fixam terræ mentem cœlo numquam erigunt. Hi satis amplâ do-

mi fortunâ orti , eâ mox per ruinam partium ,
quas secuti fuerant , dejecti , diu exules , atque
egentes fuerunt , & Carolus vitam mercede mi-
litiæ sustentavit . Ad eam inde potentiam perve-
nerant , ut potiundi Neapolitani Regni spem ani-
mo concipere , atque aggredi potuerint , rerûm
que arbitri quatuor Romæ annos fuerint ; tan-
dém à patruo indelebili ignominia notâ Urbe
expulsi , quandiu ille supervixit , exularunt . Po-
stremò à Pio IV . qui post Paulum Pontificatum
gessit , Carolus , & Joannes capti , damnatique ,
ac publici carnificis manu necati sunt .

FINIS LIBRI PRIMI.

